І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. HEnderson 4-0237
УНСоюз: HEnderson 5-8740
Тел.: з Ню Йорку: BArcly 7-4125
УНСоюз: BArcly 7-5337

РІК LXIX. Ч. 109. ЦЕНТІВ 12 CENTS — ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СУБОТА, 9-го ЧЕРВНЯ (JUNE) 1962 — TWO SECTIONS (SECTION 1.) — No. 109. VOL. LXIX.

ПРЕЗИДЕНТ ЗАПОВІДАЄ ПРОЄКТ ПРО ЗМЕНШЕННЯ ПОДАТКІВ В 1963 РОЦІ

КЕННЕДІ ДОМАГАЄТЬСЯ, ЩОБ КОНҐРЕС УХВАЛИВ ТІ ПРОЄКТИ, ЯКІ МАЮТЬ СКРІПИТИ ЕКОНОМІКУ

Вашингтон. — Президент Кеннеді заявив 7-го червня на пресовій конференції, що його уряд плянує загальну знижку прибуткових податків для всіх категорій платників податку, яка обов'язувала б вже від 1-го січня 1963-го року, хоч її зможе ухвалити Конґрес пізніше в найближчому році. Ця Президентова заява має на цілі заспокоїти всіх тих, які турбуються новими фінансово-економічними плянами уряду. Вона також має ще й ту ціль, щоб Конґрес ще в цьому році ухвалив ті проєкти, які, на думку уряду, мають скріпити економіку країни та причинитися до зменшення числа безробітних. Між тими урядовими законопроєктами є і пропозиція зменшити податки промисловцям від тих сум, які вони будуть видавати на інвестиції для модернізації своїх фабрик. Президент сказав про це так: „Хоч відбудова економіки після недавньої рецесії йде задовільним шляхом, то одначе ми повинні зробити всі потрібні дальші кроки, щоб ця економічна поправа була ще сильніша, і щоб вона тривала довгий час, і щоб не допустити до нової рецесії". Президент у вступній заяві подав кілька пунктів, які потрібні, щоб економіка могла і надалі кріпшати. Між цими пунктами є законопроєкт про податкові полегші для промисловців, про які вже вище говорилося. Другий законопроєкт в Конґресі домагається повновластей для Президента, щоб він міг зменшувати податки тоді, коли б почали появлятися познаки господарської рецесії. Президент просив Конґрес скасувати 10-відсоткові податки від квитків на їзду залізницями і автобусами, та зменшити податки від квитків за їзду літаками до 5 відсотків. Уряд вніс законопроєкт про призначення фондів на те, щоб можна було зменшити число безробітних між молоддю у віці до 20-ох років, бо кожний 4-ий хлопець і дівчина в тому віці є без праці. Уряд запроєктував також ухвалити фонди на те, щоб уряд міг повести публічні роботи на спілку із стейтовими леґіслятурами і міськими управами, бо і це зменшило б число безробітних. Коли Конґрес ухвалить ті всі урядові пропозиції, тоді економіка зможе розвиватися задовільно і можна буде сподіватися, що крайова продукція в цьому році дійде до передбаченої гігантичної суми $570 більйонів. Президент відповідав також і на запити в справі медичної опіки над старшими особами у віці понад 65-ох років. Він вияснив, що не можна поборювати урядовий проєкт в цій справі тим арґументом, що 3 мільйони старших осіб, які не є обняті соціяльним забезпеченням, не зможуть користати з проєкту Андерсона - Кінґа, бо ті особи зможуть користати з теперішнього закону Керра - Міллса, який не буде скасований. Президент підкреслив, що несправедливо було б позбавляти опіки 14 мільйонів осіб тому, що з такої самої медичної опіки не будуть користати 3 мільйони інших, які не платили вкладок до соціяльного забезпечення. Президент обіцяв пізніше підтримати законопроєкт, який по-новому вирішував би справу медичної опіки над тими, що не належать до соціяльного забезпечення. Президент відкинув оскарження республіканських членів Конґресу в тому, що уряд хоче контролювати Раду Федеральної Резерви. Кеннеді сказав, що його пропозиція, щоб голова цієї Ради був іменований на 4 роки, це значить на так довго як довго триває каденція президента ЗДА, не дає теперішньому Президентові контролі над Радою Федеральної Резерви, бо каденція теперішнього голови цієї Ради кінчається в 1963-му році.

Спілка Шоферів домагається 35-годинного тижня праці

Стяттел, Вашингтон. — Виконна Рада Міжнародної Спілки Шоферів на кінці 4-денних нарад ствердила, що хронічне безробіття „є однією з найважливіших дилем, перед якими стоїть ця країна, і треба для поборювання безробіття ухвалити закон про 35-годинний тиждень праці замість теперішнього 40-годинного". Виконна Рада проситиме Конґрес, щоб відповідно змінив закон про працю, давши до нього окрему поправку. Але Рада Спілки Шоферів домагається, щоб заробітні платні робітників за 35-годинний тиждень праці були такі самі, як за 40-годинний. Коротший тиждень праці мав би обов'язувати всіх робітників, тих, що належать до робітничих організацій і тих що не є зорганізовані. Коли б робітник працював більше як 35 годин тижнево, то він мусів би діставати окрему винагороду за це.

Поліція шукає в трьох державах за лікарем, який вбив студентку

Ню Йорк. — Поліція і аґенти ФБІ шукають за нюйоркським 41-річним лікарем д-ром Гарвеєм Лотрінґером, який переводив недозволену операцію 19-річної студентки Барбари Лофрументо в своєму кабінеті, і коли вона померла в наслідок цієї операції, він порізав її на частини та вкинув до каналових рур. Це сталося в неділю 3-го червня, і від того часу зник слід по лікарі і цій дівчині, яку привели були на операцію її батьки та заплатили лікареві $500. Поліція вже обсервувала того лікаря, бо мала вістки, що він переводить недозволені операції на вагітних жінках. Про цей злочин довідалися тим способом, що були забиті рури каналів, і яких робітники знайшли частини тіла студентки. Гадають, що д-р Лотрінґер втік на Кубу. Поліція шукає за ним у ЗДА, Канаді і в Мехіко.

В АМЕРИЦІ

● **Пані Джан Ф. Кеннеді** відвідала в нюйоркському шпиталі президентового батька Джозефа П. Кеннеді, який під час її візити сидів в кріслі з колесами на терасі шпиталю. Пані Кеннеді конферувала з директором Інституту Фізичної Медицини д-ром Говардом А. Расском і з д-ром Генрі Бенцом. Вона замешкала в готелі Карлайл, де ночувала з середи на четвер.

● **У правиборах** в Каліфорнії здобули республіканські номінації на кандидатів на конґресменів три консервативні політики, які є членами Товариства ім. Джана Бирча. Ці кандидати, — це Джан Г. Руссело, Едґар В. Гістенд і Г. Л. Ричардсон. Менше консервативний Джозеф С. Шелл програв правибори, бо республіканським кандидатом на губернатора став колишній президент Ричард М. Ніксон.

● **Колишній президент** Д. Д. Айзенгавер, який командував союзними військами під час інвазії на узбережжі Франції в дні 6-го червня 1944-го року, працював на своїй фармі в Геттисбурґу, Па., над своєю книжкою про свій побут в Білому Домі.

ПРЕЗИДЕНТ ПРОМОВЛЯЄ...

Президент ЗДА Джан Ф. Кеннеді під час свого виступу на пресовій конференції у Вашинґтоні.

„У Східній Европі воля є на вигнанні", — заявляє віце-президент Джансон

Колорадо Спрінґ, Колорадо. — Віце - президент Линдон Б. Джансон, промовляючи на закінченні шкільного року в Летунській Академії до 297 випускників кляси 1962, закликав майбутніх летунів до безкомпромісової відваги і ідеалізму в довгій кампанії проти комунізму. Ця боротьба буде тривати довгі роки, але вже тепер є познаки того, що союзні вільні країни випередять комуністичні держави. „У Східній Европі воля є на вигнанні, а справедливість є всіми покинена", казав віцепрезидент, але „всюди там є скорка надії". З Китаю чути крик голодних, на Кубі є огірчення внаслідок того, що там зрадили революцію. Одночасно вільні країни роблять поступи, хоч і вони мали деякі помилки. Джансон закликав кадетів - летунів розуміти ті проблеми, які виникли у зв'язку з постанням нових самостійних країн. Віце - президент остерігав кадетів, що деколи важко буде їм зрозуміти провідників цих нових самостійних держав, які повинні знайти в молодих американців зрозуміння для своїх ідеалів волі. Після промови Джансон роздав дипломи 297 випускникам в присутності шефа штабу летунства генерала Куртіса ЛеМея.

Князі Філіп і Бернгард закликають до охорони рідкісних птахів і тварин

Ню Йорк. — Единбурзький князь Філіп, чоловік англійської королеви Елисавети II, промовляючи на прийнятті Фонду для охорони рідкісних птахів і тварин, сказав, що теперішнє людство потребує модерної „арки Ноя", в якій можна б зберегти для майбутніх ґенерацій деякі види диких птахів і тварин, які тепер вигибають. Ной рятував тварин проти потопу, тепер загрожує тим диким тваринам людина, яка для своєї присмности винищує деякі породи птахів. Впродовж двох тисяч років ми винищили 100 видів диких птахів і стільки ж диких тварин. Князь Філіп вказував, які види дичини є тепер загрожені, і закликав до пожертв на Фонд охорони дичини. Князя Філіпа представив зібраним в готелі Валдорф - Асторія чоловік голляндської королеви Юліяни князь Бернгард, який є президентом світового Фонду охорони дичини в Цюриху Швайцарія.

Американський експорт в квітні збільшився на 10 відсотків

Вашинґтон. — Департамент торгівлі звітує, що експорт ЗДА в квітні цього року збільшився на 10 відсотків, що є найбільшим ростом в одному місяці. В квітні експорт становив дол. 1,794,600,000, а в березні ц. р. він виносив дол. 1,632,100,000. В цих сумах немає того експорту, який відбувається в рямках урядової військової допомоги закордонові. Від січня до квітня ц. р. експорт ЗДА становив дол. 20,816,000,000 в річному відношенні. В 1961-му році експорт виносив дол. 20,100,000,000. Уряд плянує в найближчому році вивезти закордон товарів на суму дол 22 більйонів. Річне відношення дістаємо таким способом що експорт із одного місяця множимо через 12.

До канадійського парляменту кандидує офіційно 13 видатних українських діячів

Вінніпеґ. — Канадійська українська преса повідомляє, що між кандидатами трьох найважливіших політичних партій на послів до канадійського парляменту, одержали номінації теж і видатні канадійські діячі українського походження. Кандидатами консервативної партії є: Михайло Стар (округа Онтеріо) міністер праці і посол від 1958 р., д-р Іван Кучерепа (Гай Парк), Торонто, посол від 1958 р., лікар Микола Мандзюк (Маркет, Ман.), посол від 1957 р., адвокат д-р Йосиф Слоґан (Спрінґфілд, Ман.), посол від 1958 р., дентист, Василь Скорейко (Східній Едмонтон, Алберта), посол від 1958 р., бизнесовець Святослав Фроляк (Триніті), Торонто, Онт., адвокат. Кандидатами ліберальної партії: Павло Парахін, Вінніпеґ Норт, Ман.), адвокат, алдермен, Б. Кравчук (Вінніпеґ, Норт-Сентер, Ман.), адвокат, Михайло Свенарчук (Ебердін, Саск.), кол. учитель, муніципальний секретар, управитель кредитової спілки Дмитро Глуханюк (Йорктон Саск.), Іван Дікур (Східній Едмонтон, Алберта), адвокат кол. федеральний посол, Іван Шептицький (Рочфорд Бридж, Алберта). Кандидатами ССФ (НДП) є: Фред Заплітний (Дафин, Ман.), посол до федерального парляменту 1945-1949 і 1953-1958.

Відбудуться вибори до канадійського парляменту в понеділок, дня 18-го червня ц. р.

У НЮ ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ ЗУСТРІЧ ҐРАДУАНТІВ

Ню Йорк. — Заходом Окружної Ради Союзу Українок Америки і Студентської Громади відбудеться тут у суботу дня 9-го червня ц.р. зустріч українських ґрадуантів і ґрадуанток середніх шкіл, получена з балем. Відбудеться ця зустріч в залі Українського Народного дому при 144 Другій Евеню о год. 6:30 веч., а о 9-ій годині почнеться баль.

В Альжирі відновляється терор

Альжир. — В анонімовому проголошенні підпільної радіостанції заявлено закінчення шестиденного перемир'я в терористичній акції Тайної Військової Організації та поворот до метод терору і саботажів. У тому радіо - проголошенні згадано вправді, що двері для переговорів з альжирсько - арабськими націоналістами надалі відкриті, але ж поворот до терору наявно свідчить про повну невдачу терористів осягнути порозуміння з арабами: ці останні відмовились взагалі від переговорів із ними на базі трактування їх, терористів, як єдиних репрезентантів Франції на терені Альжиру. Терористи закликають жінок і дітей виїздити з Альжиру, щоб — мовляв — їхні чоловіки мали більшу свободу руху у революційній роботі. Водночас заповіджено, що атаки терористів будуть звернені в першу чергу на економічне знищення країни, щоб залишити арабам „спалену землю". На летовищі міста Альжиру лійсно маси французів, але не тільки жінок і дітей, що втікають до Франції. В одному дні відлетіли 3.000 осіб, які замовили були раніше квитки. Тим часом у Парижі переведено першу екзекуцію над двома альжирськими французами, вбивниками поліційного комісаря. Один із них був військовим дезертиром. Вістки, наче б розстріляно засудженого на смерть генерала Жуо виявились невірними. Президент де Ґоль заявив, що в цій справі він буде керуватись виключно „вищими державними інтересами". Зверхник генерала Жуо, помилуваний судом ген. Салян мовчить і не підписав заклику генерала Жуо до своїх кол. підкомандних, щоб вони припинили терор. У першому дні відновленого терору — підпалено різні будинки в кількох містах Альжиру, але найбільшу шкоду заподіяно підпалом головного будинку університету в Альжирі. Пожежа огорнула й бібліотеку з її понад 500.000 книжок.

Хрущов наполягає, щоб Італія виступила з Европейської Економічної Спільноти

Москва. — На прийнятті на Кремлі у честь італійського міністра Луїджі Претті Хрущов звернувся з закликом до Італії, щоб вона виступила з Европейської Економічної Спільноти (Спільного Господарського Ринку), висловлюючись про той західньо-европейський економічний бльок легковажно і зневажливо, як ніби про „протиприродне подружжя", яке не зможе втриматись. Хрущов арґументував це своє твердження тим, що ніби всі країни Спільного Господарського Ринку продукують більш-менше те саме і взаємно себе не доповнюють. Ці легковажні та оптимістичні слова Хрущова знаходять заперечення в самій совєтській пропаґанді, яка своїм нагальним напастливим і ворожим тоном зраджує страх Совєтів перед зростом економічної потуги Західньої Европи й виелімінування з міжнародного ринку совєтських та сателітських товарів. Господарські наради, що велись на Кремлі за закритими дверима між Хрущовим і комуністичними вожаками з европейських сателітських країн, закінчились передчасно, вже після двох днів. Заповіджено комунікат на суботу. Таке швидке закінчення тих нарад західні газети коментують, як невдачу осягнути якісь дійсно поважні, глибокі і далекосяжні постанови.

Три ляоські князі погодились в першому дні нарад на принципи коаліції

Вієнціян. — Три ляоські князі, лідери трьох розсварених тамошніх таборів — прозахіднього офіційного, комуністичного і невтрального — в першому дні відновлених переговорів в минулий четвер, у місцевості Хайнґ Хай, погодились на принципи нового компромісового уряду, який проголосив би Ляос об'єднаною, незалежною й невтральною країною під міжнародними ґарантіями. Лідер невтралістів і десиґнований ляоським королем кандидат на нового прем'єра, Суванна Фума, склав після закінчення тих нарад у минулий четвер дуже оптимістичну заяву, з висловом надії, що найдалі до понеділка найближчого тижня він зможе представити королеві листу нового уряду. Однак західні коментатори не є такими оптимістами. Прем'єр Бун Ум і його „сильний муж" генерал Фумі Носован погодились вправді, щоб міністерства військових і внутрішніх справ належали до безпосереднього відання прем'єра, Суванна Фуми, проте зажадали прийняття ухвали, щоб усі важливі постанови щодо війська і поліції були вирішувані всіма трьома князями. Закордонні обсерватори сумніваються, чи така процедура життьово реальна. Нарада трьох князів Суванни Фуми, прем'єра Буна Ума і комуніста Суфоновонґа — мала продовжуватись в п'ятницю 8-го червня.

У неділю відбудуться міжнародні змагання „Тризуба" із „Зарбрюккен"

В неділю, 10 червня відбудеться чергова міжнародня зустріч футбольної дружини „Тризуба" з одинадцяткою німців „Зарбрюккен" в Німеччини. Змагання ці відбудуться о год. 3.00 по полудні на грищі Ля Саль у Філядельфії. Проти сильної німецької дружини виступить „Тризуб" у скріпленому складі з декількома новими змагунами, та до цих змагань стане вперше після річної перерви славний напасник і стрілець Михайло Нога. Дисквуаліфікація М. Ноги мала тривати до 11-го червня, але Американський Футбольний Союз дав згоду на участь Ноги вже в цих престижевих міжнародних змаганнях. Це буде, правдоподібно остання гра „Тризуба" в цьому сезоні у Філядельфії.

У футбольних першенствах світу вирішено чвертьфіналістів

Минулої середи і четверга, 6 і 7 червня, відбулася остання черга гор по групам у мистецтвах світу футболу, які відбуваються в Чіле. Ці зустрічі закінчилися ось такими вислідами: Совєтський Союз — Уруґвай 2:1, Юґославія — Колюмбія 5:0, Німеччина — Чіле 2:0, Італія — Швайцарія 3:0, Бразилія — Еспанія 2:1, Чехословаччина — Мехіко 1:3, Мадярщина — Арґентина 0:0 і Англія — Болгарія 0:0.

По закінченні гор кожний з кожним репрезентації країн зайняли такі місця по своїм групам: перша група: Совєтський Союз, Юґославія, Уруґвай, Колюмбія; друга група: Німечина, Чіле, Італія, Швайцарія; третя група: Бразилія, Чехословаччина, Мехіко, Еспанія; четверта група: Мадярщина, Англія, Арґентина, Болгарія. — Дві перші країни з кожної групи входять до чвертьфіналів першенств світу і в цих чвертьфіналах, які відбудуться в наступну неділю в Чіле відбудуться такі зустрічі: Совєтський Союз — Чіле, Німеччина — Юґославія, Бразилія — Англія і Мадярщина — Чехословаччина.

СЕНАТ УХВАЛИВ НОВУ ДОПОМОГУ ЗАКОРДОНОВІ

ЮГОСЛАВІЯ І ПОЛЬЩА ДІСТАНУТЬ ЛИШЕ ХАРЧІ. — ПРЕЗИДЕНТ ЗАЯВИВ СВОЮ ПРИХИЛЬНІСТЬ НАРОДАМ, ЯКИМ НАКИНЕНО КОМУНІЗМ ТА ЯКІ ХОЧУТЬ БУТИ НЕЗАЛЕЖНИМИ

Вашинґтон. — Перевівши частинну зміну своєї ухвали з попереднього дня, Сенат погодився в минулий четвер 7-го червня ц.р., щоб ЗДА, згідно з оцінкою Президента, давали допомогу Югославії і Польщі з своїх харчових запасів. Проте Сенат застерігся проти нових грошових позик, готівкових підмог та військових достав для тих двох держав. Цю постанову спонзорували обидва сенатські лідери, Майк Мансфілд від демократичної більшости і Еверетт Дірксен від республіканської меншости і та поправка перейшла 56 голосами проти 34. На тому самому засіданні ухвалено нову допомогу закордонові на наступний бюджетовий рік у висоті 4,662.000.000 долярів. За тією ухвалою голосували 61 сенатор проти 23. Польща дістане харчі на 60 мільйонів долярів, а Югославія на 80 мільйонів. Внесення з попереднього дня на скреслення з запропонованої урядом цифри допомоги 400 мільйонів навіть не піддано під голосування, а скреслено лише 216 мільйонів долярів. Президент висловив на своїй пресовій конференції, що її перевів того самого дня, вдоволення з акції Сенату та підтримав потребу допомоги тим країнам, які хоч мають комуністичний режим, проте хочуть зберегти свободу своїх рішень і політичну незалежність від Москви. Зокрема щодо Польщі Президент підкреслив, що польський нарід не є комуністичний та що йому накинено комунізм. Хоч Америка — казав Президент — не збирається військовою силою визволяти народи, які хочуть бути незалежними — так, як ЗДА не зробили цього під час мадярської революції, — проте Америка не повинна „затріскувати дверей перед їхніми обличчями" та повинна залишати тим народам деяку надію. Президент висловив думку, що зірвання Югославією її попередніх тісних зв'язків з Москвою вплинуло вирішно на збереження свободи Греції, що була атакована комуністами. Проте Президент не виключив, що у взаєминах між отими комуністичними країнами та Москвою можуть зайти зміни, і тоді теж прийде час на зміну американської політики. „Гнучку" політику в цій справі стосував уряд Двайта Д. Айзенгавера і Дж. Ф. Кеннеді — він пригадав це тепер — підтримував тоді ту політику та вважає, що її треба зберегти й надалі.

З інших закордонно-політичних справ, заторкнених на тій пресовій конференції, Президент заперечив, наче б американський амбасадор у Парижі ген. Джеймс Ґейвін мав приїхати до ЗДА на наради в Білому Домі в справі уділення Франції атомових інформацій, щоб дістати кращі умовини торгівлі з країнами Спільного Господарського Ринку. Президент ствердив, що ці дві справи не є взаємно пов'язані. Він заперечив, наче б плянувалось його, Кеннеді, зустріч з президентом де Голлем. Він заперечив теж, наче б він вів широке листування з єгипетським президентом Нассером щодо покращання американсько-єгипетських взаємин, але висловив бажання, щоб ті відносини були якнайкращі. Президент Кеннеді висловив вдоволення першою вісткою про поступ в справі творення коаліційного уряду в Ляосі та запевнив, що коли б прийшло там до порозуміння, то ЗДА дадуть всяку підтримку, щоб зберегти Ляос незалежним і невтральним.

НАТО матиме внедовзі 30 бойових дивізій

Париж. — Головний командант збройних сил Організації Північно - Атлянтійського пакту (НАТО) ген. Лоріс Норстед заявив, що „Ми дійшли до пункту, в якому розвиток наших збройних сил і їх вивінування „уможливлять нам уже думання також про офенсивну стратегію". Це значить — коментують газетні військові фахівці — що від оснування НАТО цей Атлянтійський міждержавний бльок зможе думати не тільки категоріями, як би якнайдовше зупинити совєтську офенсиву на схід від лінії Райну, поки не наспіє допомога з Америки. При першому плянуванні збройних сил НАТО говорено про 90 дивізій, але як мінімум прийнято 30 бойових дивізій. Однак і тієї цілі не можна було осягнути, поки не прийшло в минулому році загострення Берлінської проблеми. Тоді ЗДА скріпили свої війська в Европі додатковими 50.000 вояками, дійшовши до 278.000 наземного війська, 70.000 летунів і понад 10.000 моряків, що разом становить коло шість повних дивізій. До кінця цього року Франція прибавить дві дивізії, відкликані з Альжиру і дві нові дивізії закінчить формувати Західня Німеччина. Крім цього різні інші члени НАТО формують менші з'єднання.

У СВІТІ

● **Східня Німеччина** переживає так само, як усі інші „народні демократії", гостру господарську кризу й зазнає тепер браку навіть харчів. Вона неофіційно інформувалась у Західній Німеччині, за посередництвом своєї торговельної місії в Західньому Берліні, чи не могла б дістати в Західній Німеччині кредитів на 3,500.000.000 марок, себто кругло 1 більйон дол. Канцлер Аденауер заявив, що передумовою переговорів в цій справі було б скасування муру ганьби в Берліні.

● **У Польщі** настала повінь внаслідку довготривалих зливних дощів. Найгірше Висла виступила з берегів в околицях Кракова і Келец. Але повінь настала також у річищі Одри і менших рік. Зокрема залиті поля в Горішньому і Долішньому Шлеську.

● **Іранський економіст,** колишній директор семирічного господарського пляну в Ірані, Аболь Гассен Ехтегайн, від мин. листопада сидить у в'язниці без отримання акту оскарження. Він хворіє на боляк в шлунку і зголосив скаргу проти іранського уряду.

● **Хуан Карльос,** претендент до еспанського престолу, і його молода дружина, грецька княжна Софія, були прийняті Папою Іваном XXIII в минулий понеділок на особливо довгій, бо 40-хвилинній авдієнції. Папа, який свого часу був папським нунцієм у Греції, привітав княжну грецькою мовою та потім перейшов на французьку, в якій велася розмова. Папа цікавився відносинами в Греції та найближчими плянами молодої пари. Майже одночасно проголошено прийняття княжки Софії, що була православною, до Католицької Церкви. Вінчання відбулось в обох обрядах.

● **Один із сеньйорів сучасних філософів,** жидівський філософ 85-літній д-р Мартін Бубер, який живе постійно в Єрусалимі, засудив екзекуцію над Адольфом Айхманом, як діло, що шкодить процесові етичного відродження молодого покоління. Грубер застерігся, що він не має на увазі ані політичних ані расистських мотивів, ані теж не відчуває ніякого сантименту до нацистського вбивника та не піддає в сумнів його вини, а тільки виходить з засновку впливу екзекуції над Айхманом чи помилування його на психіку молодого жидівського покоління. Він переконував раніше ізраїльського прем'єра Бен Гуріона, щоб помилувати Айхмана, але це йому не вдалося.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник Ukrainian Daily
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays (Saturday and Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N.J.

Масло чи бомби

Запобігливим тоном, просьбою до громадян „правильно зрозуміти" наміри уряду, претенсією „говорити з народом прямо й одверто" — звернення Центрального Комітету КПСС і ради міністрів з 1-го червня ц. р. пригадує звернення Молотова з 1941-го року, яке починав він незвичними для диктатора словами: „Дорогі брати і сестри!"

Інакше не могло й бути, коли „будівничі комунізму" мусять привселюдно признаватись, що вони допустилися найгрубших помилок у плянуванні економіки — основи основ існування суспільства, на якій, згідно з Марксом, постають усі надбудови.

Тяжко скомпромітуватись московському диктаторові, який має всі засоби, щоб кожну свою помилку перекласти на голови інших людей. Але ж то було не що інше, як Нікіта Хрущов, запевнення, що СССР уже в 1960-му році випередить Америку. І ніхто ж інший, як Хрущов, голова ради міністрів, мусів признатися в тому зверненні з 1-го червня, що молока, масла та м'яса в країні бракує і — уряд змушений підвисити ціни на ці продукти на 25 і 30%. Отже про які перегони з Америкою може бути мова?

Плутано і непереконливо вияснює рада міністрів положення в сільському господарстві. Хто повірить, наприклад, тим людям, які підписали звернення, що досі совєтський уряд платив колгоспам за молоко і м'ясо більше, як сам брав з населення? Кого переконає дикий аргумент, що м'яса забракло з тої причини, що . . . зросла численність населення? На яких дурників розраховують ті кремлівські обманці, коли кажуть, що недостача харчів — це наслідок чимраз вищого на них попиту, що виникає з постійного зростання заробітків населення? На кожне з цих питань знає як відповісти, своєму брехливому урядові совєтський громадянин. І тільки страх перед урядом замикає ще йому уста.

І після всього цього ті нечесні люди заявляють, що вони нічого не прикрашують і нічого від народу не приховують. „Говорити з народом прямо й відверто, — пишуть вони у зверненні, — говорити народові правду про стан наших справ, про наші успіхи і невдачі, нічого не приховуючи і не прикрашуючи — ось таким є непохитне заповідження Леніним правило життя і діяльности КПСС . . ." Що й казати — вірні леніні, вірні учні його, які ще вже довгі роки мають успіх, насилувала правду в ім'я своїх божевільних ідей.

Круте підвищення цін на м'ясо і молочні продукти в пересічній совєтській родині зменшує раціон м'яса на одну третину. Для людей, які живуть з дня на день, ледве зв'язуючи кінці з кінцями, отже для більшости родин, це — дуже тяжкий удар. „На порозі комунізму" добрий дарунок робить совєтський уряд діям, відбираючи від них основу їх поживи — молоко!

Лицемірство і зухвальство авторів звернення виступає ясно особливо в тому місці, де вони пишуть: „ЦК і Рада Міністрів виражають тверду певність, що робітники й робітниці, колгоспники й колгоспниці, всі радянські люди правильно зрозуміють економічну і політичну необхідність такого заходу допомоги сільському господарству, як підвищення цін, і зроблять усе можливе, щоб якнайскорше створити повний достаток сільськогосподарських продуктів".

Цим ствердженням в котрий то вже раз московські большевики складають вину за свої невдачі на плечі робітників і селян, знімають з себе відповідальність.

Між трьома соснами сорок п'ять років блудить правляча кліка комуністичних гангстерів: важкою індустрією, яка продукує машини і зброю, пожираючи більшу частину бюджету, легкою промисловістю — вічною пасербицею в совєтській економіці, яка ніяк не може забезпечити населення найконечнішими товарами, і сільським господарством, стисненим у мертвотних пазурах колгоспно - радгоспної системи. Ввести „стан рівноваги" між цими трьома галузями промисловости, створити здорову економіку большевики неспроможні: тоді неминуче завалиться вся економічно - політична структура державного організму - монстра СССР. І тому мусять вони вічно латати сільське господарство легкою промисловістю і навпаки, не чіпаючи важкої індустрії. Бо важка індустрія — це не тільки машини, це, передусім, атомові бомби і ракети, якими Москва терроризує світ. Масло чи бомби? — рубає стоїть питання перед правлячою московською клікою. І кліка вибирає — бомби.

Як би там не було, недостача основних продуктів харчування, а тепер ще й круте підвищення цін — це вже не „висока політика", і підступними діями „американських імперіялістів" ніяка совєтська пропаганда цього краху совєтської економіки не виправдає. Віч-на-віч із большевицьким режимом стає отой уславлений Марксом пролетар, стає кріпак - колгоспник, стає мати - господиня із своїми слушними обвинуваченнями.

Рішальний бій Ніксона

Колишній віце - президент Ричард М. Ніксон, який здобув собі міжнародне ім'я і зібрав на свою кандидатуру в останніх президентських виборах 33.881,886 голосів, програвши в користь Кеннеді меншістю, лише 200.403 голосів у загальному голосуванні, тепер знову в розпалі виборчої кампанії. Після своєї прогри він залишився титулярним головою Республіканської партії, але це становище — радше політична фікція, як реальна позиція. Дуже скоро виявилось, що колишній президент Д. Д. Айзенгавер, ньюйоркський губернатор Нелсон Рокефеллер та сенатор Баррі Голдвотер привертають своїми публічними виступами, як речники Республіканської партії, більше уваги, аніж Ніксон, що опинився поза всякими урядами. Тому він дав себе переконати і виступив як кандидат на губернатора в своєму рідному стейті Каліфорнії. Поважна перемога Ніксона у праввиборах минулої неділі над своїм суперником із консервативного крила Республіканської партії, відношенням голосів 2 : 1, підсилила його надії на успіх у мрячних і непевних виборах в листопаді.

Річ у тім, що в Каліфорнії з її 15.531,000 населення зареєстрованих демократів на половину мільйона більше, як республіканців. У губернаторських виборах в 1958-му році демократ Едмунд Дж. Бравн переміг у виборах більшістю 1.009,764 голосів сильного республіканського противника, сенатора Вільяма Новленда. Однак, це стейт політично дуже настроєний. Во, всупереч тій величезній демократичній перевазі з 1958-го року, в 1960-му році, у президентських виборах Ніксон дістав там 3.259, 722 голоси проти 3,224,099 голосів, що впали на Кеннеді, і таким чином мав за собою 32-ох каліфорнійських електорів. Проте, Едмунд Бравн має за собою сильну виборчу машину і, що найважливіше, добрий баланс своєї адміністраційної стейтової праці. Слабістю Ніксона є те, що він, бувши впродовж вісьмох років віце - президентом і живучи у Вашингтоні, відбився від місцевих справ, не орієнтується у відносинах так добре, як Бравн.

Все ж знавці каліфорнійських відносин оцінюють виборчі шанси на 50 : 50. Вказують на це й цифри з минулонедільних праввиборів. Правда, Ніксон дістав на себе лише 891.776 голосів, а Бравн 1.248,760. Але всіх республіканських голосів, виданих у тих праввиборах, було 1.361,782, отже мало що менше за 1.470,431 демократичних. Виходить, що коли б Ніксонові вдалося погодити консервативне і ліберальне крила Республіканської партії в Каліфорнії, стягнути на себе всі республіканські голоси плюс частину голосів нейтральних і демократів, які голосували на нього в президентських виборах 1960-го року, то він може перемогти. У тому випадку Ричард Ніксон став би знову політичною потугою в житті Америки. Хоч Ніксон заявив, що, коли б його вибрали на губернатора, він урядуватиме повних 4 роки і не цікавитиметься Білим Домом, його престиж зріс би настільки, що він став би знову в перших рядах американських політичних фігур. І навпаки, програвши ці каліфорнійські вибори, він зник би з поверхні політичного життя так само, як зник Вільям Новленд. Кол. през. Г. Труман заявив, що програ Ніксона була б „доброю справою для ЗДА". Але це було віддзеркалення партійної і особистої ворожнечі, а не державницького об'єктивізму.

Б. Галайчук

СВІТОВА ХРИСТИЯНСЬКА ДЕМОКРАТІЯ З УКРАЇНСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

Каракас. — Християнсько-демократичні партії згуртовані у дві великі регіональні групи: европейську та латиноамериканську; крім того, приступлено на останньому Конгресі до організації третьої — африканської.

До европейської групи належать поруч могутніх урядових партій, в руках яких знаходяться уряди Німеччини та Італії, екзильні політичні партії. Останні об'єднані в Християнсько - Демократичній Унії Середущої Европи, з осідком у Ню Йорку. Належать туди країни поза залізною заслоною та Югославія.

На списку учасників Конгресу фігурувала, поруч Польщі, Угорщини й Литви, Чехо-Словаччина, дарма що в кожній з тих країн живе по два зовсім різні католицькі народи. Правда, словінці народ малий і загрожений сусідами, тому його політичні аспірації практично не можуть виходити поза югославські федерації; правда також, що і хорватська католицька партія, відома під назвою партії Мачека, стоїть на федеральній платформі. Але, з другого боку, є очевидним, що словаки, у переважаючій більшості католики, твердо змагають до незалежности і тому дивно зустрічати їх у „чехо - словацьких" рамах. На перший погляд виглядало, що вступ до Унії, і тим самим до організованого нею Конгресу переводиться за державним, а не за національним ключем. Таке враження розвіялося щойно на самому конгресі, коли на трибуну виступили речники каталонців та басків.

Загальновідомо, що в Західній Европі невідомий національний критерій, окремий від державного, невідоме поняття поневоленої нації, бо потім поняття держави і нації практично нероздільне; що легше верблюдові, ніж каталонцеві чи баскові, проскочити на міжнародній конгрес. Наскільки краще з цього погляду положення українців — зайво було б доказувати. Тому слід піддати під розвагу компетентних українських чинників справу включення у міжнародній християнсько-демократичний рух.

Кого маємо на увазі, пишучи про „компетентні чинники"?

В часі приналежности Галичини до Польщі існували там, як відомо, дві католицькі групи. Не пригадую собі докладно їхніх програм, але слід припускати, що не входили вони врозріз з платформою сучасної християнської демократії. Якщо і були б якісь розходження, мабуть можна було б їх легко оправдати перспективою часу: адже в той час не існувало ще міжнародного християнсько - демократичного руху з остаточно скристалізованою платформою. Але традиція міжвоєнного часу дає українцям повне право громадянства у тому русі. Недавно помер у Буеноc Айресі посол одної з українських партій до варшавського сойму, д-р Волянський; може вдалося б знайти серед еміграції живих діячів того політичного табору, тобто людей з безсумнівним мандатом для вступу до світового руху християнської демократії.

З цього не виходить, що є реальною можливістю реставрація тих передвоєнних католицьких партій в екзилі. Не було б це ані конечним, ані доцільним, бож існує вже зорганізований український табір, який мабуть не було б важко включити в рамі світової демократії — а саме Український Християнський Рух.

В кожному разі, не буде перешкодою обставина, що йде про рух християнський, а не виключно католицький. Християнська демократія чітко підкреслює свій безконфесійний характер; дармащо її ідеологія заснована на християнській філософії, вона приймає у свої ряди всіх, хто погоджується з тою ідеологією, незалежно від віроісповідної приналежности. Загальновідомо, що німецька християнська демократія об'єднує у своїх рядах католиків і протестантів, менше відомо, що в поодиноких християнсько - демократичних партіях працюють також жиди і навіть безконфесійні. Тим самим стоїть поза сумнівом право участи православних, які з католицькою погляду куди ближчі, ніж протестанти.

Можливо, що саме в рамах світової християнської демократії знайшов би УХР твердий ґрунт під ногами — і повну рацію свого існування як з українського, так і з універсального погляду.

З українського погляду ця справа заслуговує на повну увагу. Поза світовою християнською демократією немає багато міжнародних трибун, де екзильний діяч міг би виступати поруч італійського чи німецького міністра. Не зважаючи на повну диспропорцію між цими двома чинниками, екзильні християнсько - демократичні кола не зведені до ролі „бідних свояків". Вони відігравали дуже активну ролю на попередньому конгресі в Сан Павльо, у Каракасі, де поляки припало таке атрактивне завдання, як зредагування звіту з дотепершньої діяльности.

Та, що важніше, роля екзильних кол не обмежується спорадичним виступом. Зайшовши до елегантного, повного життя бюра Союзу Християнсько - Демократичного Руху Середущої Европи, ви відчуваєте, що це — установа, яка виконує конкретну, важливу роботу — і має на те відповідні фонди. Орбіта її впливів це Латинська Америка, для якої Союз видає місячний бюлетень в еспанській мові. Редактор цього бюлетеню, поляк д-р Яс, відомий у християнсько - демократичних колах від Мехіко по Буенос Айрес — і прегарний знавець тих кол. Ви зустрінете його на кожній християнсько - демократичній імпрезі — не за президіяльним столом, а в кулуарах, на нарадах з місцевими провідниками. Союз нічим не нагадує екзильної установи, не бачите там притаманної для тенденції до замкнення у ґетто ностальгії за давніми добрими часами. Це повна динаміки централя, яка живе у сьогоднішньому світі і виконує в ньому окреслену, позитивну місію.

Українці не мають причини претендувати на таке впливове становище у світовій Християнській демократії, але можуть там відіграти специфічну ролю, визначну, так сказати б, „місцем України у світі", не лише в географічному сенсі, але й історичному.

Україна, як духовий поміст між Заходом і Сходом — це може бути або фразою, або дійсністю — залежно від того, чи український інтелект зуміє виповнити її реальним, конкретним змістом.

Олег Лисяк

ЧИ СПРАВДІ НАС ЗАБАГАТО?

Мало коли здаємо собі з того справу, що населення землі у часах так званої кам'яної доби, себто яких дев'ять тисяч років тому, не перевищувало населення теперішнього метрополітального нюйоркського району з додатками — себто яких десять з лишком мільйонів людей. Подумати лише: населення цілої земної кулі могло б змістившися на просторі від Брукліну до Йонкерсу і від Джерзі Сіті до Лонг Айленду!

В початках нашої, себто християнської, ери населення земної кулі становило вже коло двох сот мільйонів людей, себто більш - менш стільки, скільки тепер маємо на території так званого Совєтського Союзу, себто московської імперії з останніми анексіями.

Десь коло 100-го року після народження Христа було вже на світі яких три сотні мільйонів людей, а впродовж наступних шести-семи сот років це число майже подвоїлося. Впродовж того часу Европа і Азія, які були тоді головними складовими частинами світу, люди переживали важкі часи, але все таки населення дійшло до півбільйона і далі швидко побільшувалося.

Від часів Хмельницького населення Европи зросло шестикратно. Коли йде про континент Північної Америки, то тут на початку 18-го сторіччя був лише один мільйон людей. Тому, власне, цей континент мав змогу прийняти таку велику „надвишку" з Европи й інших частин світу.

Америка, а пізніше й Канада, мали змогу забезпечити своєму населенню не лише швидкий природній зріст, але й — завдяки успішному розвиткові господарства, зокрема промислу і завдяки здібностям мешканців цього континенту — також найвищий у світі життьовий рівень.

Але для решти світу — з малими винятками — збільшення людности не принесло підвищення життьового стандарту. Хоч населення Азії впродовж останніх чотирьох сторіч збільшилося п'ятикратно, для більшости азійців життя тепер таке ж важке, як було п'ятсот років тому . . . Ще гірше виглядає справа, коли взяти під увагу Совєтський Союз. Хоч там „жити стало краще, жити стало веселіше", хоч він пару десятків років, збирається „дігнати й перегнати" Америку — все таки там треба постійно посилати туди пачки з одягом і іншими речами.

А населення цілої землі збільшується далі, і то — збільшується раптово. Вже в наступний понеділок зросте воно на ще таку кількість людей, яка заселює Клівленд. За рік його приріст дорівнюватиме теперішньому числу мешканців Франції, за десятки років людей буде на півсвіту більше, себто на стільки, скільки тепер проживає у Північній, Центральній та Південній Америці. А всі ті люди потребуватимуть харчу, одягу, приміщення . . .

З усім цим буде нелегко. А за наступних двадцять п'ять років буде ще важче. Очевидно, хтось може сказати: хай журяться цим ті, що житимуть у двотисячному році. А тоді, до речі, буде на світі стільки людей, що важко буде знайти стояче місце . . .

Як розв'язати цю проблему, яка вже має свою назву в списку світових клопотів поруч таких, як атомова загроза, жовта небезпека, комуністична зараза і інші подібні неприємні справи. Ця проблема називається у світовій термінології „експльозія населення", і вона грізніша, ніж це може комусь здаватися.

Тим то може не такі то й непотрібні зусилля людини дістатися на Місяць та інші ближчі й дальші сателіти та планети. Може вже в наступному сторіччі треба буде організувати людські колонії у всесвіті. Бо інакше, як каже професор нюйоркського університету Геррі Претт Ферчайлд, загрожує світові поважна небезпека. Проф. Ферчайлд вже пару років тому ствердив, що коли „людські групи" — назвім їх народами чи державами — зростатимуть так, як дотепер, а житимуть на цьому самому просторі, тоді треба очікувати, що деякі з них кидатимуться другим до горла під тим чи іншим претекстом, яких знайдеться досить в історичному архіві життя народів.

Легко навіть передбачити, який може бути для цього претекст: „визволення селян і робітників з-під панування капіталістів". Давніше такими претекстами були вже гасла панславізму, „возз'єднання" і т. п. Історія вже все це бачила.

Треба було блискучого інтелекту митрополита Петра Могили, щоб здійснити таке важке завдання, як перещеплення католицької теологічної думки на православний терен. Куди легше перещепити на східноевропейський терен західню християнсько - демократичну думку, яка, оформлена спершу у соціяльній доктрині Католицької Церкви Левом XIII, Пієм X, Пієм XII та Іваном XXIII, була прийнята теж протестантською частиною Західньої Европи, але яка не має можливости вільного розвитку у православних країнах, скованих російським тоталітаризмом.

Вісті з УККА

● Голова УККА, проф. Лев Добрянський, взяв участь у річному фестивалю Військового Коледжу у Вашингтоні й у дискусії про „Проблеми наслідства в СССР".

● 24-го травня 1962 року, Голова УККА, проф. Лев Добрянський, взяв участь у Конвенційному бенкеті Українського Народного Союзу в Ню Йорку, де представив сенатора Я. Джевітса, а також промовляв від імени УККА.

● 2-го червня 1962 року, Екзекутивний Директор УККА, п. Степан Ярема і редактор англомовних видань УККА, п. Володимир Душник, взяли участь в урочистому вкладенню угольного каменя під будову Нової Колегії Св. Василія у м. Стемфорді, Конн. З тієї нагоди п. Степан Ярема виголосив промову.

● 28 і 29-го травня 1962 року, Екзекутива УККА видала два спеціяльні обіжники до своїх Відділів та членських Організацій. Один — з проханням до Українських Американських Організацій посилити збірку Українського Народного Фонду, фіскальний рік якого кінчається 26-го червня 1962 року. Всі Відділи УККА і Центральні Організації також повинні прискорити збірку до УНФонду. Другий Обіжник — звернення Голови УККА, проф. Лева Добрянського з проханням повести масову кампанію в справі висилки листів до Американського Конгресу за прийняття Резолюції про створення Сталого Комітету Поневолених Націй в Конгресі.

● 1-го червня 1962 року, п. Володимир Душник відбув довшу конференцію з трьома представниками Фільмового Товариства відносно накручування фільму про большевицькі звірства серед поневолених большевиками націй, включно з Україною. Розмова велась в напрямі документальних даних щодо переслідування Совєтами українців, які могли б бути введені до Фільмового Товариства у зв'язку з накручуванням вищезгаданого фільму.

Прем'єр Сирії заповідає заходи щодо федерації з Єгиптом

Дамаск. — Сирійський прем'єр Башір аль Азмах заявив, що він буде вживати заходів, щоб довести до федерації між Сирією і Об'єднаною Арабською Республікою, але із збереженням сирійської суверенности. Він висловив водночас „надію", що те саме робитиме Ірак. Однак прем'єр Іраку Абдул Карім Кассім і президент названої Арабської Республіки є персональними смертельними ворогами. На тему заяви сирійського прем'єра Нассер також покищо не відповів нічого. Сирія і Єгипет об'єднались у 1958 році і тоді Єгипет прийняв назву Об'єднаної Арабської Республіки, але 28 вересня мин. року внаслідку військового перевороту в Сирії зірвано ту унію і відносини між двома країнами сильно погіршились. У Каїрі підписано тільки в минулу середу договір про тісну економічну співпрацю, при чому підписали той акт Об'єднана Арабська Республіка, Сирія, Йорданія, Марокко і Кувайт, Савді Арабія, Емен і Либан, які теж брали участь у тій конференції Економічної Ради Арабської Ліґи покищо до тієї унії не приступили. Підписаний договір стосується ступеневої уніфікації експортової і імпортової політики та валютової системи, координації сільського господарства, промислу і торгівлі та гармонізації арабських податків і митних метод.

Домагаються федеральних студій в справі зв'язку між куренням і недугою пістряка

Вашингтон. — Уряд Публічного Здоров'я рекомендує президентові Кеннеді зорганізувати окрему комісію, яка вивчала б зв'язок між куренням цигарок і недугою пістряка легенів. Уряд Публічного Здоров'я вислав свою рекомендацію Президентові кілька тижнів тому, але Білий Дім має зарезервувати на цю пропозицію щойно в найближчих днях. Гадають, що Президент здійснить свою обіцянку з попередньої пресової конференції і при найближчій нагоді відповість на запити журналіста, що він думає про курення і недугу пістряка. Сам Уряд Публічного Здоров'я переконаний в шкідливості курення для здоров'я людини, але уряд досі не зайняв становища в цій справі. Студійну комісію може займенувати Президент, секретар здоров'я, або головний лікар ЗДА. В березні цього року Британський Лікарський Коледж видав був заяву, що „курення цигарок спричиняє недугу пістряка легенів". Але конгресмен - демократ із Вірджінії Воткінс М. Еббіт, голова Палатної Підкомісії в справах тютюну, сказав, що представники тютюнового промислу твердять, що опінія англійських лікарів не обов'язує американців, і тому треба б дальших дослідів в цій справі, бо нібито інші досліди не потверджують англійської тези про причиновий зв'язок між куренням і пістряком.

С. Смерека

З НЕДАВНЬОГО МИНУЛОГО

(1)

Незабутній тисяча дев'ятсот тридцять дев'ятий рік . . .

Над Галичиною згасало, літо, а на зміну йому поволі приходила золота осінь — спокійна, тепла осінь.

Люблю я осінь . . . Люблю пурпуровий шелест її золотистих шат, люблю, як тче вона тоненьке срібне бабине літо, як сповиває зелені ще сіножаті, ліси й озера казковим туманом у ясні місячні ночі, люблю її за те, що щедро обдаровує вона натрудженого руки багатим урожаєм.

Осінь . . . Скільки спогадів залишила ти во собі ця бурхлива, неспокійна осінь!

Розбиті німцями польські війська чимдуж поспішали до кордонів Румунії, щоб там, далеко від розшарпуваної німецькими багнетами батьківщини, рятувати своє життя.

Українці переживали в ті вересневі дні великі хвилювання. З одного боку радість, що ворог, який двадцять років виставляв на глум національні почуття, розбитий вщент, а з другого — надія, що нарешті прийшов час, коли вона може буде здійснене віддане жертви.

Та ба, не так сталося, як сподівалося. Бо вже сімнадцятого вересня загуділа земля під тягарем совєтських танків, які перейшли Збруч і швидко посувалися на захід.

Ніколи не забуду, як десь коло другої години вночі розбудив нас гуркіт моторів і брязкіт гусениць. Ми спали втрьох — я, Юліян С. і Петро К. — у запашному сіні на горищі в рідному селі. Швидко зійшовши по драбині в сад, ми кинулись прилягти до будинку, і перепливши через тини, побігли ми садами до шляху, по якому їхали „визволителі". Крім нас, цікавих було вже досить багато. Хлопці і дівчата стояли мовчки, боячись підходити до танків.

Ми підійшли ближче, щоб краще приглянутися. Нараз один із танків зупинився. Швидко відчинилося сталеве віко башти і з неї вискочили трос танкістів з автоматами і командир з пістолею в руці. Командир підійшов до нас і шорстко крикнув:

— Руки вверх! Ложись!

Ми переглянулись, не розуміючи, чого він хоче. Командир, спрямувавши на нас цівку пістолі, гаркнув ще сильніше:

— Ложись, а то стрелять буду!

Нас неначе хто холодною водою облляв. Ноги підкосилися зі страху, і ми повалилися обличчям до землі. Командир дав знак рукою і процідив крізь зуби:

— Ребята!

„Ребята" кинулись до нас, обшукали в кожній кишені і пазухи. Командир вже спокійним голосом сказав:

— Встать!

Поволі підвелися ми на ноги.

— Зачем пришлі сюда?

— Подивитися, — тремтячим голосом, ледве чутно промовив я.

— Что такое? Что такое? Что ето ти там мимриш под носом? Говори по-человечески! — випалив командир, пронизуючи нас холодним поглядом з-під насуплених брів.

Щойно тепер я міг докладніше приглянутися його постаті. Був це чоловік середнього росту, з дещо задертим догори тоненьким носом, під яким можна було помітити рудуваті вуса. Такі ж руді були в нього ві і брови. Малі сірі очі часто кліпали, очевидно, від безсонної ночі і їзди в сталевій машині.

„Чистокровний кацап", — промайнуло мені в голові.

Я хотів був щось відповісти на його останню репліку, аж раптом почалася стрілянина по той бік цвинтаря, що прилягав до шляху. Танкісти миттю побігли до танка, вскочили до башти і помчали в тому напрямі, звідки лунали постріли і розпачливі голоси.

Усі рушили вслід за танками, цікаві довідатися, що скоїлося на цвинтарі.

Обережно підійшовши до трупарні, яка стояла в південній частині цвинтаря, ми побачили зо дві сотки польських поліцаїв, які стояли з піднесеними догори руками. Трос лежало вбитих і кільканадцять поранених. Почисленти точно поранених було важко, бо ніхто не наважувався підходити ближче, щоб не викликати підозріння у „визволителів".

Біля поліцаїв звивалися політруки, даючи короткі, рвучкі накази танкістам, які зносили на купу польську зброю, скрині з амуніцією та якимись документами.

За кільканадцять метрів від поліцаїв стояли автомобілі, мотоцикли, тут і там лежали на землі ровери. Польських поліцистів перехоплено, коли вони пробували втекти до Румунії.

— Ці черевані хіба вже більше не побачать своїх жінок і дітей, — сказав хтось з гурту старших господарів, що стояли, спершися спинами на сіру стіну трупарні і покурюючи цигарки.

— Та то ще невідомо, що вони з ними зроблять, — може постріляють їх тут коло глинища на наших очах, а нам звелять закопувати. Хто може знати, що думають большевики, — обізвався літній чоловік, що стояв біля молодиці з маленькою дитиною на руках.

А тим часом „визволителі" закінчили свою роботу біля польських поліцаїв. Коло великої купи крісів, пістолів, ручних кулеметів і скринь з амуніцією поставлено вартових, які не підпускали близько нікого. Поліції сиділи на землі, похнюпившись, в задумі.

МІСЦЕВИЙ ПАТРІОТИЗМ

З туги за рідною хатою, рідним силом, містом, рідною рікою, горою, лісом, — словом — за всіми тими, дорогими нашому серцю, місцями, де ми ходили й бігали ще „малими ногами" — виросла потреба нашого серця на вічну пам'ятку утривалити спомини про нашу вужчу батьківщину, прославити її діячів, працівників і оборонців, згадати про історію наших родів та славних предків — у формі місцевих чи регіональних збірників - літописів.

Початок дали львов'яни, що видають два зразкові збірники, а за ними видали свої збірники: буковинці, волиняки, тисьменичани, тернопільці, угнівці, лемки, перемишляни й коломийці. Навіть село Городниця Копичинецького повіту видало свій збірник - літопис, що може бути прикладом для всіх інших наших сіл.

Приготовляють дальші збірники тернопільці й коломийці, готують до друку свої збірники бережанці, підгаєччани, теребовляни, зборівці, самбіряни, городенці, калущани, войниліваці, комарняни, жидачівці, старосамбіряни, брідщани, уродженці „теплого Поділля", Рогатинщини, Золочівщини та інших міст і повітів західньо - українських земель.

Це наскрізь здорове й позитивне явище, бо на рідних землях малохто займався цими справами. Д-р В. Шухевич написав був велику працю про Гуцульщину, одначе вона вже давно розійшлася. Про Лемківщину видав невтомний її діяч і дослідник, редактор Юліян Бескид - Тарнович, понад 30 книжок, про Бойківщину інформував журнал товариства тієї самої назви в Самборі. Про Львів, Галич і Теребовлю вийшли були лише малі книжечки.

У інших культурних народів на Заході Европи кожна місцевість, навіть найменша, має свою монографію, з докладною хронікою, історією родів, фотокопіями старих документів, карт, картин і знімок. У нас для цього культурного діла замало було відповідних людей, фундаторів, не було зацікавлення, а до того ж за польської окупації цензура не допустила б до написання всієї правди...

Щойно на еміграції у вільному світі почали ми заповнювати цю прогалину. Бо історія України доти не буде повною, доки не появиться літопис - збірник про кожну нашу місцевість, опрацьований місцевими людьми. Кожна велика будівля складається з цеглин, а такими цеглинами в будівлі нашої історії є регіональні збірники.

Коли ми закликаємо ввесь час до зберігання наших традицій, бо це є основою нашого національного буття на чужині, — то власне добре опрацьовані регіональні збірники є нашою найсильнішою зброєю в намаганнях зберегти традиції, пам'ять про нашу батьківщину та славних предків. Ніякі книжки про нашу загальну батьківщину - Україну не промовлять так до серця наших людей і їхніх нащадків, як книга про рідну місцевість.

Треба сподіватися, що такі місцеві збірники будуть переховуватися з найбільшою пошаною, поруч молитовника й „Кобзаря", в кожній нашій родині, будуть запалювати в серцях наших нащадків святий вогонь, що ним горіли колись серця наших предків та сучасників, коли кувалася доля України залізом зброєю, коли ми боролися за золотоверхий Київ і Львів, за рідну землю, за кожний поріг, коли наші ліси й гори заповнилися безстрашними оборонцями батьківщини, що гинули в нерівному бою з наїзниками, але не здавалися...

Тому цю стихійну, всенародну акцію треба всіми способами підтримувати, щоб у найближчому часі могли появитися такі літописи - збірники про всі наші повіти, міста й села.

Під сучасну пору діє в Америці й Канаді біля 300 повітових комітетів чи редакційних колегій, що збирають матеріяли про свою вужчу батьківщину. Також деякі старші люди, наші піонери, пишуть спомини про свої роди, місцевості, своє життя у старому краю та на еміграції. Все це заслуговує на якнайширшу заохоту, бо ми, на жаль, тратимо майже щоденно наших піонерів, старих еміґрантів, що зберігають у своїх головах історію нашого національного життя, але не всі встигають її записати і часто беруть з собою до гробу.

Деякі наші люди, з невідомих причин, виступають проти цього похвального утривалювання наших традицій у формі книжок, хоч і є за зберігання їх у житті, — та на ці відокремлені, непродумані виступи нечисленних людей, що добачають у місцевому патріотизмі „загрозу для соборництва", „марну витрату енергії та фондів", — треба відповісти порадою — прочитати пильно твори Шевченка, Франка, Лепкого, Стефаника, що у своїх безсмертних творах описують події із своєї вужчої батьківщини, які мали на них рішальний вплив і зробили їх великими патріотами. Бо власне патріотизм починається від любови до своєї рідної хати, до своєї місцевости, а потім переходить на всю нашу простору й прекрасну батьківщину. Одначе найсильніші почування патріотизму викликають якраз спомини про всім нам дорогі місця, де ми прожили нашу молодість, і тому в місцевих збірниках зустрічаємо так багато зворушливих описів з часів молодости авторів. Нехай ці зворушливі книжки будуть правдивим „свцан - зіллям" для наших майбутніх поколінь.

Іван Дурбак

Богдан І. Лончина

ДВАНАДЦЯТИЙ РІК

Школа Українознавства Т-ва „Рідна Школа" в Дітройті почала друге чвертьріччя навчання в цьому шкільному році — дванадцятому з черги в її житті. Цікаво було б коротко призадуматися над її завданнями і значенням для української громади та продискутувати питання, чи вона ці завдання виконує.

1. Аналізуючи завдання і значення школи українознавства, можна прийти до висновку, що вони охоплюють такі ділянки: навчальну, суспільно - національну і товариську. а) Завдання школи є дати учням певні знання рідної мови й культури, а як перший основний крок до цього — навчити їх добре читати, писати і говорити по-українськи. б) Завданням школи є теж дати нашим дітям національне виховання, старатись зв'язувати їх з нашою громадою, зробити їх свідомими членами української громади, якої вони не повинні стидатися, до якої вони повинні б прямкнути цілим своїм єством, і то без огляду на те, які б хиби, чи слабості ці громади не мали. в) Завданням школи є й дати змогу нашим дітям плекати товариські зв'язки між собою та товариську культуру.

2. Чи школа українознавства виконує ці свої всі завдання? В імені учителів, я можу заявити, що ми свідомі цих завдань та що старасмось переводити їх у життя. Та вони не легкі до виконання в атмосфері, серед якої живемо, і тому часто може декому видаватися, що учителі не виконують свого завдання як слід. Можна б твердити, що ми, як еміграція, ще не зовсім знайшли себе серед нових обставин, що не цілком ясно й совісно освідомили собі наші цілі, і шукаємо найкращих доріг, якими можна б дійти до душі й серця наших дітей та полонити їх вогнем любови до свого рідного. Чи легко воно? Кожний з нас знає, що ні. Це й вияснює у великій мірі невдоволення декого з нашої громади із шкіл українознавства та їх критику. Я можу сказати одне: хто вважає, що його дитину шкода посилати до школи, бо вона там все одно нічого не навчиться, — хай прийде до нашої школи і щиро вискаже свої жалі та критику. Ми дуже жадні доброї поради чи зичливої критики, бо ніхто з нас не претендує на те, що він посів усю правду, здобув увесь розум. Не легко воно вчити дітей українознавчих предметів один раз у тиждень, 32 рази на рік, та сподіватись блискучих успіхів, коли від них просто не можна вимагати повновартної підготовки в дома до кожної суботньої лекції. Така підготовка вимагала б кожного тижня 8-10 годин праці вдома. Котра дитина це робить чи може робити? Учителі могли б мати багато кращі успіхи, якщо б мали постійну і сильну піддержку від кожного батька. Сама школа без допомоги батьків, має дуже обмежене поле праці. Та на жаль багато батьків замало інтересуються школою.

3. При кінці ще одне питання. Яке відношення української громади до шкіл українознавства? Статистика виказує, що до нашої школи ходить не більше ніж 30% українських дітей. Явище рішуче невідрадне! Дехто каже: „я своїх дітей вчу дома і це їм вистачає". Моя думка така, що батьки не багато навчать дітей вдома з українознавства, хіба трохи читати й писати. Правда, винятки завжди бувають, та це мала потіха. До того ж домашнє навчання ніколи не заступить школи і збірного виховання, такого, яке має виховати карних членів громади.

Тому, коли існує школа українознавства, в ній повинні вчитися всі, без винятку, українські діти. Недавно була стаття про полудневі та недільні жидівські школи в Америці: є їх понад 3 000 і до неї ходить 75% всіх жидівських дітей, і всі вони ходять там радо. Не диво, що жиди мають такі успіхи в плеканні своїх традицій і таке величезне прив'язання до своєї спільноти, та що з ними, як з громадою, всі числяться. Нам не під силу конкурувати з жидами щодо числа шкіл і їх вивінування, але порівняння участи в школах їх і наших дітей, говорить само за себе. У нас таки за багато батьків не посилають своїх дітей до школи українознавства. Деякі з них подають такі причини: діти перетяжені і хочуть мати вільну суботу, так як американські діти; або, діти не мають часу з огляду на інші обов'язки (лекції музики, ритміки, сходини молодечих організацій і т. д.); або, діти мусять побігати по дворі, зайнятись дещо спортом, бо інакше захворіють. Всі ці причини, без сумніву, мають у собі дещо правди, але чи вони достатні, чи вповні виправдуючі? Відповідь на це знайдемо тоді, коли призадумаємось над ідеалом політичної еміграції: ми покинули рідний край, щоб охоронити себе перед фізичним знищенням і, що найважніше, щоб зберегти та плекати українську національну ідею, що її остаточною метою є своя національна держава. Ця ідея зобов'язує нас до певної дії та до певного зусилля. У висліді, кожний з нас має тут в Америці потрійні завдання, супроти Америки, супроти нашої церкви і супроти України, а тим самим мусить видати з себе потрійне зусилля.

(„Бюлетень" — Дітройт)

КРАПЛЯ ТОЧИТЬ СКАЛУ

— Скажіть мені, будь ласка, чому я мушу моєму п'ятилітньому Юрчикові постійно пригадувати ці самі речі: Юрку, замкни за собою двері! Юрку, обмий руки перед їдою! скажи „прошу"; не говори, як їси; не перивай розмови старших; замикай рот, як їси; і т. д., і т. д., цілий день без кінця. Чому він цього не запам'ятає? Невже він аж такий недотепа, що не може цього привчитися й постійно раз-у-раз треба йому про те говорити?

— Недотепою то він напевне не є, але в тому віці він ще не звик запам'ятувати того всього, що Ви хотіли б. Ваш Юрчик в тому віці занятий такою масою різних справ, цікавих і нових та куди інтересніших для нього, що він навіть не все як слід може здати собі справу з того, що Ви йому говорите. Те, що чує одним вухом — зараз же й вийде другим. Тому й залишається для вас єдина рада: повторяти ваші вимоги сьогодні, завтра, післязавтра, тижнями а то й місяцями — спокійно, без гніву — так довго, поки „крапля не виточить скали", поки ваші слова й вимоги не станується його вимогами, зрозумілими й виправданими для нього самого. Сотки разів можете говорити дитині, як тримати ложку при обіді, без ніякого висліду; аж нагло самі ви дивуєтеся, що одного дня дитина сама тримає ложку так, як треба. Він вже сам знає те й ви не мусите вже йому пригадувати.

— Чому ж він все те забуває?

— Щоб забути „щось" — треба бути свідомим того, що „щось" знається; тим часом дитина навіть не думає про те, що ви їй говорите. А якщо ви їй щось скажете — то в неї навіть бажання не має, щоб про те забути. Це лиш ваше особисте бажання, щоб вона зробила це чи те, а не самої дитини; ваше бажання зовсім не має ніякого відношення до свідомости дитини. Дитина живе своїм власним, дитячим світом, зовсім іншим від нашого, дозрілих осіб; якщо ж дитина не зробить те, що їй скажемо — то робить це не тому, що не хоче співдіяти з вами, не хоче кооперувати з вами; її дія це лиш відгук на вашу вимогу. Час кооперації й слухняности прийде пізніше, після кількадесятикратних повторень.

— Тепер вже розумію. Але чому він робить все так поверховно, неточно?

— І знов вимагаєте від дитини, щоб вона виконувала щось такого, чого ще точно не знає, чи не вміє. Вашим завданням буде терпеливо, без злости, з усміхом постійно показувати дитині спосіб, в яких має виконати дане завдання. У співдії з дитиною викиньте зі свого словника такі „епітети" як: „Ти, нездаро, тумане, дурню, і т. п." Тими словами ставите між вами і вашою ж дитиною непрохідну стіну, збуджуєте в дитині не тільки непевність, затрату віри в себе, у свої вмілості, але й відтручуєте її, відчужуєте. Не забувайте, що в загальному діти не тужать до впорядкованого життя; вони хочуть почуватися вільними й самі хочуть рішати про свої дії. Вони не люблять, щоб їм наказувати. Тому й ви все мусите поступати так, щоб дитина відчувала, що це вона сама рішає про ту чи іншу дію, що це вона сама, а не ви, хоче зробити. Добрий вчитель повинен бути й добрим актором, і добрим психологом. Пощо псути дитині настрій словами напр.: „Кілько разів говорила я тобі, що не можна стелити ліжка так поверховно і неточно, як ти це робиш"! — кращий успіх добудете напр. зворотом про улюбленого дитиною медведика - забавку, який „краще буде почуватися на гарно й рівно постеленому ліжечку", — правда? Не нарікайте, що й наступним разом дитина недбало виконає дану дію; з усміхом щераз пригадайте дитині, як чи що треба зробити, бо тільки постійна вправа виховує майстра!.

Жарський Е.

РЕПЕТИЦІЯ З БАТЬКАМИ

Ясна річ, що ми всі є ідеальними батьками; постійно інтересуємося своїми дітьми, їхніми поступами в науці, піклуємося ними, постійно контактуємося зі школою українознавства, співпрацюємо з батьківським комітетом при школі, своїм дітям намагаємося створити якнайкращі умови для науки. Це все речі самозрозумілі й ніхто про те не може сумніватися. Але... може проте варто було б з олівцем у руках поставити якусь оцінку своєму відношенні до дитини і школи та провірити, в якому відсоткові виконуємо ці батьківські обов'язки, відповідаючи на такі запитання:

1. Чи знаєш, де приміщується школа українознавства і яку клясу відвідує твоя дитина?

Так .... Ні ....

2. Чи знаєш хто є опікуном кляси й виховником твоєї дитини?

Так .... Ні ....

3. Чи знаєш які предмети вивчає твоя дитина?

Так .... Ні ....

4. Чи ти припильнував, щоб твоя дитина мала всі потрібні для школи підручники, приладдя, приватну лектуру?

Так .... Ні ....

5. Чи твоя дитина має дома приділений для науки куток, стіл, лямпу, достатньо ясну?

Так .... Ні ....

6. Чи шануєш шкільну працю дитини й не перериваєш їй під час навчання? (Пам'ятаєш про те, щоб не висилати дитини до крамниці по цигарети, газету й ін., не наставляєш радія на „цілу пару" і т. п.).

Так .... Ні ....

7. Чи знаєш, які предмети викликують у твоєї дитини найбільше труднощів?

Так .... Ні ....

8. Чи подбав ти про відповідні заходи, щоб усунути ці труднощі?

Так .... Ні ....

9. Чи ходиш на батьківські конференції і провіряєш поступи дитини та конферуєш на її тему з учителями? (Якщо цей обов'язок спихаєш на плечі жінки (чоловіка), будь льояльний (а) і напиши у відповіді: ні).

Так .... Ні ....

10. Якщо в Батьківському Кружку пропонують тобі обняти якусь функцію, чи охоче приймаєш її й не відказуєшся від праці?

Так .... Ні ....

11. Чи помагаєш дитині зорганізувати собі час праці й відпочинку?

Так .... Ні ....

12. Чи пам'ятаєш все про те, щоб в присутності дитини не підважувати авторитету школи й учителів?

Так .... Ні ....

13. Чи знаєш з якими товаришами, товаришками пристає твоя дитина?

Так .... Ні ....

14. Чи прочитав (ла) ти хоч одну книжку на тему виховання дітей?

Так .... Ні ....

15. Чи вмієш об'єктивно оцінити прикмети й недоліки твоєї дитини й не захоплюєшся надмірно своєю „найгеніяльшою, найздібнішою й найкращою" дочкою чи сином?

Так .... Ні ....

16. Чи інтересуєшся лектурою дитини і прочитуєш з нею на голос уступи?

Так .... Ні ....

17. Чи звертаєш увагу на те, щоб твоя дитина не ходила до кіна на невідповідні для неї фільми і не приглядалася невідповідним телевізійним програмам?

Так .... Ні ....

18. Чи звертаєш увагу на те, щоб в присутності дитини не вживати непристойних слів та не вести розмов на невідповідні теми?

Так .... Ні ....

19. Чи не перевантажуєш дитини надмірною кількістю додаткових занять і дбаєш про те, щоб вона мала час на відпочинок, на перебування на свіжому повітрі та мала запевнені 8-10 годин сну?

Так .... Ні ....

20. Чи не привчаєш дитини брехні, якщо даєш їй незгідне з правдою оправдання про неприсутність у школі?

Так .... Ні ....

Якщо на 17 питань твої відповіді будуть звучати „так" — тоді ти є добрим батьком (мамою). Якщо ж їх тільки 14 — постарайся проаналізувати й поправити твоє відношення до дитини й школи.

Якщо ж у тебе ще менше позитивних відповідей — то це вже поганий знак. Змінись негайно й вважай, щоб замість тебе, дитина не відповіла на наші запитання й не поставила тобі оцінок, які напевно не скріплять твого батьківського авторитету...

З НАШИХ БУДНІВ

У ДОНІ ВЕСІЛЛЯ

Тато і мама сповняють сьогодні не абияку функцію: розписують запрошення на вінчання своєї доні. Мама (в татових окулярах) адресує коверти — має гиткіше письмо, — тато ліпить поштові марки й відфайковує в списку прізвища запрошуваних гостей. Маму треба „чекувати", бо вона, сердешна, плутається: кого зовсім помине, кому втарабанить двоє запрошень. Знак, що мама хвилюється.

— Що ж то, ніби, за порядки? — іронізує тато. — Догка заміж виходить, а мама по ногах не спить, заживає аспірину...

— Мовчи! Не перешкоджай! — офукнулась мама.

До речі, тепер уже з мамою все в порядку, тепер вона спокійна: знає, що доня виходить заміж за нашого, українського хлопця з порядної родини. Але так, рік тому, справи стояли погано, коли їхня дитина була задурилась в якомусь таліянчику... Та Господь Милосерний зглянувся на матірні сльози, вислухав усі її молитви та вервички, прийняв Богослужби, відслужені в цьому намірені, і дівчина врозумилась: кинула таліянчика, а стала ходити з Юрком, теперішнім нареченим.

— Ох, ця нинішня молодь! — віхтнула мама, знімаючи татові окуляри. — Вони, знаєш, всі ці справи цілком інакше переживають: якось так холодно, без чуття, без найменшого хвилювання... Ти чув, наприклад, як вони плянують ці свої ганімуни? Та так, якби вибиралися на чергову пластову прогульку!

— Ех, — махнув рукою тато, — що то мені за ганімуни, що тривають рантом десять днів. То наші, мамцю, медові місяці вже тягнуться 22 роки, слава Богу! Пригадуєш собі, як то було: в неділю ввечері ми взяли шлюб, а вночі мусіли виїжджати, бо червоні вже були під Винниками!

— Ох! — стрепенулась мама, — як нині ввижається мені той темний, товарний вагон, переповнений брудними німаками, що тікали з фронту... Донині ріжуть мені вуха їх ординарні жарти...

— Ну, мамцю, а я донині уважаю себе на ганімунах, — як довго не повернемось назад до Львова!

— Ади, який лавер мені знайшовся, — поблажливо засміялась мама. — Гей, пане професоре, а порахуйте, скільки ще волосків залишилось на вашій маківці...

— Мудрої голови волосся не тримається, — як казали в старому краю.

Цю милу подружню розмову перервав скрегіт замків, скрип дверей, і на коридорі зацокали черевички на шпильках...

— Ого! Це наша віддавниця!

Доня вбігла до кімнати вітром - гураганом!

— Що тут робиться? Чому так темно?... Ааа, тато з мамою романсують... Що? Запрошення ще не розписані?!

— Та вже розписані, тільки не вислані, — виправдувались батьки, мов школярі перед учителем.

— Тату! Бери листи і неси зараз на пошту! Ти, мамо, ще раз подзвони на Союзівку в справі залі! Бабця хай собі добре порахує, скільки шинки й ковбаси треба буде їй на сендвичі... Рухайтесь, люди, окей?.. Я біжу, бо надолі Юрко чекає. Ого, вже трубить!

Скрипнули двері, зацокали шпильочки: молодість перешуміла через хату...

Ікер

† Бл. п. Панас С. КОЛОГРИВЕНКО

абсольвент Українського Вищого Педагогічного Інституту в Празі, підстаршина Армії УНР, член УНДС, член УНС, член УРС, активний член Українських Комбатантських і національно-громадських Організацій,

упокоївся ненадійно в Шикаго, на 61-му році свого життя.

Похорони відбулися у п'ятницю, 1-го червня 1962 року, в год. 9:00 ранку, з пох. заведення Музики і Сина та з Катедрального Собору св. Володимира, де була відслужена Св. Літургія.

СТЕПАНІЯ КОЛОГРИВЕНКО — дружина
І МИРОН СТАХНІВ — син

УПРАВА БАТЬКІВСЬКОГО КОМІТЕТУ,
при Школі Українознавства Т-ва „Самопоміч"
в НЮ ЙОРКУ,
повідомляє усіх БАТЬКІВ, що заповіджені
НАДЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
на день
8-го ЧЕРВНЯ 1962 р. — в 7:00 год. вечора
в домівці „САМОПОМОЧІ"
— НЕВІДКЛИКАНІ —
і відбудуться з заповідженим порядком нарад.
Проситься про численну участь.
ЗА УПРАВУ:
І. ГУРИК (голова) В. БАРАНЕЦЬКИЙ (секретар)

Зі спорту

ФУТБОЛЬНИЙ ТУРНІР СУАСТ — ПІВНІЧ

„Леви" Шикаґо здобули перше місце.

В суботу і неділю, 26 і 27 травня, відбувся в Дітройті Мишиґен, футбольний турнір за першість СУАСТ - Північ, делеґатури УСЦАК. В турнірі взяли участь чотири дружини, які в кінцевому точкуванні зайняли ось такі місця:

	Точки	Ворота
„Леви", Шикаґо	6:0	5:1
„Крила", Шикаґо	4:2	3:2
„Львів", Клівленд	2:4	3:4
„Черник", Дітройт	0:6	3:7

Організатором турніру був СУАСТ, а господарем УСТ „Черник". Змагання розіграно системою кожний з кожним, час поодиноких гор 2Х30 хв. Турнір відкрив містоголова СУАС-Північ Евген Обухівський, після цього дівчата з „Черника" вручили китиці квітів капітанам чотирьох дружин — учасників турніру. Поодинокі вислідн змагань:

„Леви" — „Львів" 2:0 (1:0)

Тарас Бідяк з „Крил" відкрив рахунок, опісля Кучабський з „Черника" вирівняв, та вкінці здобув рішальні ворота. Під час змагань почав падати дощ.

„Леви" — „Черник" 2:1 (2:1)

Дальший дощ утруднював гру. „Леви" мали перевагу, але слабі стріли.Ведення для „Черника" здобув з карного Дудун. Коханюк вирівняв рахунок, а Бахір стрілив переможні ворота для „Левів".

Вечером в суботу та в неділю рано гостив „Черник" учасників турніру вечерою та сніданком.

Продовження турніру в неділю:

„Черник" — „Львів" 1:3 (0:1)

Швидка і завзята гра обидвох дружин. Дудун не використав карного для „Черника". Скіра здобув перші ворота для „Львова", Чипчар вирівняв, опісля Вербинець стрілив ще двоє воріт для „Львова".

„Леви — „Крила" 1:0 (1:0)

Гра двох претендентів на чемпіонат була скора і завзята з перевагою „Левів" в першій половині. Одинокі ворота стрілив Стахровський в 20-ій хв. Обидва воротарі мали багато праці. Кашуба („Леви") оборонив чотири рази свої ворота від грізних ситуацій. Воротар „Крил" виловлював вміло стріли Еліяшевського. Стахровського і Мишалова. Суддя усунув з грища по двох змагунів обидвох дружин.

„Крила" — „Львів" 1:0 (1:0)

Скорі і завзяті змагання за друге місце турніру зі змінними акціями до одних й других воріт. Переможні ворота здобув Боднар в 4-ій хвилині гри.

Турнір закінчився врученням вже напостійно Мандрівної Чачі Української Щадничої Спілки з Клівленду „Левам" — першунові СУАСТ-Північ, та першим трьом дружинам грамот СУАСТ з рук представників Управи СУАСТ Евгена Обухівського та Дмитра Багрія. Досі цю чашу здобули „Леви" п'ять разів, в роках 1954, 1957, 1959, 1960 і 1962, „Львів" у 1955 році і „Крила" у 1958 році. В роках 1956 і 1961 турніри СУАСТ-у не відбулися.

Після турніру відбулася перекуска для учасників в гостинній домівці „Черника", під час якої промовляв від господарів голова „Черника" інж. В. Кізима, який говорив теж на відкритті турніру, та офіційно закрив турнір містоголова СУАСТ-у Евген Обухівський.

Петро Головатий

Демократи говорять про зменшення податків на $ 8 більйонів

Вашингтон. — Демократичні провідники в Конґресі після конференції в Білому Домі заявили пресі, що вони підтримують плян уряду зменшити прибуткові податки в найближчому році. Уряд не виявив, на яку суму мали б зменшити податки, але приватно говориться про те, що те зменшення мало б винести коло $ 8 більйонів. Ця сума була б покрита сумою $ 5 більйонів, бо стільки мала б дістати державна скрабниця внаслідок того, що нова податкова система загострила б податкові приписи, анулювавши численні податкові полегші, які тепер існують, і які не є оправдані зі становища економіки. Уряд має подати подробиці податкової реформи за два - три місяці, і це, як сподіваються, матиме корисний вплив на ріст економіки вже в цьому році. Але республіканські члени Конґресу заявляють, що демократичні балачки про зменшення податків тоді, коли маємо дефіцитовий федеральний бюджет, свідчить про те, що в уряді „немає почуття про фінансову відповідальність". Сенатор-республіканець Джан Дж. Вілліямс сказав, що демократичні балачки про зменшення податків замовкнуть із тим днем, коли скінчаться вибори в листопаді ц. р. „Будьмо реалістами, казав він. Маємо дефіцитовий бюджет. Як можемо говорити про зменшення податків?"

ОГОЛОШЕННЯ ВІДДІЛІВ Українського Народного Союзу

СУБОТА, 9-го ЧЕРВНЯ 1962:

НЮАРК, Н. Дж. — Піврічні Збори Т-ва ім. Б. Хмельницького, Відд. 133, в год. 8:00 веч., в приміщенні Української Централі, при 180 Вільям вул. — І. Андрійчин, секр.

НЕДІЛЯ, 10-го ЧЕРВНЯ 1962:

BERWICK, Pa. — Збори Відділів УНСоюзу 164 і 333, в годині 2:00 по пол., в залі української кат. церкви св. Кирила й Методія. — І. Кудриш, секретар 164 Відд.

ЮТИКА, Н. Й. — Місячні Збори Відд. 58, зараз по Службі Божій, в церковній залі св. ап. Петра і Павла. На порядку денному: звіт делеґата із 25-ої Конвенції УНСоюзу. Проситься всіх членів прибути обов'язково на ці Збори. По Зборах — збірка членських вкладок. — Управа.